

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Systematische toezichtinformatie Wabo en
Wro

DATUM
14 september 2021
Verz. 15 september 2021

BIJLAGEN
Jaarrapportage 2020 en
Uitvoeringsprogramma
2021 Handhaven en
Vergunnen Wabo/Wro

BEHANDELD DOOR
RHGG (Roger) Huntjens/
PLJ (Petra) Vaessen

TELEFOONNUMMER
043 350 6019 / 5898

ONZE REFERENTIE
2021.25479

E-MAILADRES
roger.huntjens@maastricht.nl /
petra.vaessen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4448

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Voor de uitoefening van het horizontaal toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Wet ruimtelijke ordening (Wro), verstrekt het college jaarlijks de zogenaamde systematische toezichtinformatie. Hierbij ontvangt u de *“Jaarrapportage 2020 en het Uitvoeringsprogramma 2021 Team Vergunnen Wabo en Team Handhaven Wabo”*.

Van een soortgelijke jaarrapportage/-verslag voor de basistaken milieu van de RUD Zuid-Limburg, heeft u al eerder kennisgenomen bij de behandeling van de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD ZL, laatstelijk in de vergadering van de gemeenteraad van 25 mei 2021. Het Algemeen Bestuur van de RUD ZL heeft inmiddels op 7 juli 2021 het jaarverslag 2020 vastgesteld.

Het document wordt gelijktijdig verstrekt aan het college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg voor haar interbestuurlijk toezicht op de gemeente.

Deze toezichtinformatie wordt elk jaar 1 april aangereikt. Vanwege de aanwezige werkdruk door COVID19+ en de extra inzet voor de implementatie van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is de aanreiking van deze verantwoordingsdocumenten vertraagd.

Systematisch toezicht

De systematische toezichtinformatie omvat de aanreiking van de actuele beleidsdocumenten alsmede de jaarlijkse verantwoordingsrapportage en het nieuwe uitvoeringsprogramma.

DATUM
14 september 2021

Toezichtinformatie Wabo, onderdeel beleid

Alle nog actuele beleidsdocumenten zijn al in 2016 aan de raad en provincie aangereikt waaronder de *Prioriteiten Wabo Handhaven* en het *Bouwbeleidsplan*. Met de komst van de nieuwe Omgevingswet zullen die beleidsdocumenten zeker worden geactualiseerd. Het college van gedeputeerde staten wordt door ons gevraagd uitstel te verlenen tot vaststelling van het nieuwe integrale beleidsplan Omgevingswet 2022 – 2026 in de 2^e helft 2022.

Toezichtinformatie Wabo/ Wro, onderdeel jaarrapportage 2020

In het onderdeel Jaarrapportage 2020 legt de ambtelijke organisatie (Teams Vergunnen Wabo en Handhaven Wabo) aan het college verantwoording af over de geleverde prestaties. De verantwoording gaat in op de vraag of de planning is gehaald, welke ontwikkelingen en tendensen er zijn, het naleefgedrag van burgers en eventuele risico's en wat dat allemaal betekent voor het uitvoeringsprogramma en de strategie van 2020.

Navolgende thema's en onderwerpen zijn met een terugblik naar 2020 verantwoord:

Handhaven Wabo	Vergunnen Wabo
<ul style="list-style-type: none"> • Milieu; • Bouw en Wro; • Brandveiligheid; • Horeca; • Karosseer, woonboot- en woonwagenlocaties.	<ul style="list-style-type: none"> • Vergunningverlening Wabo (bouw) en Wbb (bodem) • Bouwtoezicht • Advisering constructieve veiligheid • Advisering welstand

De jaarrapportage 2020 is een bloemlezing en opsomming van feiten en ervaringen waarbij grosso modo geen grote afwijkingen zijn geconstateerd van de eerdere planningen en voorliggende taken en activiteiten. Leermomenten en ervaringen uit het planjaar zijn meegenomen naar de nieuwe maatregelen en prognoses van 2021 en zijn dan ook opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2021. Die acties worden hieronder uitgebreider toegelicht.

Toezichtinformatie Wabo/ Wro, onderdeel uitvoeringsprogramma 2021

Net zoals in de jaarrapportage 2020 is in het uitvoeringsprogramma 2021 via dezelfde thema's en onderwerpen voor Vergunnen Wabo en Handhaven Wabo verslag gedaan van de te treffen maatregelen en verwachte prognoses. Voor een adequaat overzicht zijn deze gerubriceerd naar de verschillende gemeentelijke begrotingsprogramma's.

DATUM
14 september 2021

Vergunnen Wabo

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling/ onderdeel P 8.3 vergunnen VTH

Prognoses uitvoering basistaken bouw- en woningtoezicht

Vergunnen Bouw en Bodem	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
Melding brandveilig gebruik	100	71	75
Melding sloop / asbest	500	563	75
Omgevingsvergunning WABO	1100	1182	1100
Initiatief/principeverzoek	290	430	300
Beoordelen bodemonderzoeken Wbb	150	176	150
BUS-meldingen/BUS-evaluaties	60	77	60
WBB procedures	35	19	20

Bouwtoezicht	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
2x Steekproef (Stp) risicoklasse 1	350	Stp1 53 + Stp2 15 = 68	100
Toezicht risicoklasse 2 en 3	800	1051	700
BAG meldingen	400	331	300

Specialistisch Advies	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
Adviezen Constructieve Veiligheid	250 projecten met 990 volwaardige constructieve beoordelingen	325 projecten met 952 volwaardige constructieve beoordelingen	275 projecten met 900 volwaardige constructieve beoordelingen
Adviezen Welstand	900	884	850/900

- Overdracht asbesttaken naar RUD ZL en bezuiniging 1 fte per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijzigingen MPG¹ en BENG² per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijziging Bouwbesluit 2012 Nen-normen per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijziging geluidseisen warmtepompen per 01-04-2021;
- Inhaalactie 50 BAG-terugmeldingen > 6 maanden;
- Invoering BAG-controle kwaliteitsdashboard Kadaster per 01-01-2021;
- Nieuwe rayon- en werkverdeling bouwinspectie;
- Voorbereiding in kader WKPB DSO/Omgevingswet digitaliseren beschikkingen Wbb;
- Aansluiting en afstemming omgevings- en rioolvergunning.

Handhaven Wabo

Programma 1 Veiligheid:

- Coördinatie woonwagen- en woonbootlocaties: we zijn aanspreek- en schakelpunt voor bewoners/gebruikers, gemeentelijke organisatie en ketenpartners.
- Voortzetten project Woonboten Overlaatgebied en medewerking aan de herontwikkeling van het Overlaatgebied.
- Voortzetten project Woonboten Zuid-Willemsvaart.
- Integrale rondgangen lang de 17 woonwagen- en woonbootlocaties.

¹ MilieuPrestatie Gebouwen

² Bijna EnergieNeutrale Gebouwen

DATUM
14 september 2021

- Regelmatige controles 'vrijplaatsen' (oa. Landbouwbelang) op de brandveiligheid.
- Extra inzet in de nachtelijke uren voor de aanpak van horeca gerelateerde overlast.

Programma 3 Economische zaken:

- Uitvoering pilot 'Toeristisch verhuur' en controle naleving specifieke vergunningsvoorwaarden voor hotels met een uniek concept.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu:

- 80 Milieu-inspecties bij type A- en type B-inrichtingen.
- Voorbereiding en begeleiding 60 milieu-inspecties door de RUD ZL (type C-inrichtingen en BRZO-bedrijven).
- Behandeling van circa 650 klachtmeldingen van milieuhinder door bedrijven inclusief hinder vanuit de horeca.
- 24/7 Milieupiket voor calamiteiten op milieugebied.
- Toezicht op naleven informatieplicht energiebesparende maatregelen bedrijven.
- 15 Periodieke integrale controles (milieu- en bouw) op de Karosseer.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling/ onderdeel P 8.3 handhaving VTH:

- Behandeling van circa 400 meldingen over overtreding van regels ruimtelijke ordening, illegale bebouwing en overige bouwregelgeving.
- 80 Periodieke brandveiligheids-inspecties ter controle van gebruiksvergunningen en meldingen brandveilig gebruik.
- Verzorgen nazorg door controle en begeleiding bij brand of andere calamiteiten;
- Uitvoeren van integrale thema-brandveiligheidsinspecties, oa bij carnaval en andere grote evenementen;
- Regulier toezicht op tunnelveiligheid van de KWA-tunnel en Markt-Maastunnel.

Tot zover een overzicht van onze toezichtinformatie Wabo en Wro.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

W.G.H.M. Rutten

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Jaarrapportage 2020
Uitvoeringsprogramma 2021
Team Vergunnen Wabo en Team Handhaven Wabo

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

---

1. INLEIDING.....	3
1.1 Missie en visie	3
1.2 Samenwerking met de RUD Zuid-Limburg.....	3
1.3 Wettelijke kaders en verantwoording	3
1.4 Leeswijzer.....	3
2. Resultaten 2020 en verantwoording	4
3. Nieuwe ontwikkelingen Vergunnen Wabo en Handhaven Wabo.....	8
4. Risico's.....	8
4.1 Wettelijke eisen aan de Wabo Handhaving.....	8
4.2 Doet Maastricht genoeg aan Wabo handhaving?	8
4.3 Weerspannigheid tegen handhavers	9
5. Uitvoeringsprogramma's 2021	10
5.1 Team Vergunnen Wabo 2021	10
5.2 Team Handhaven Wabo 2021	10

1. INLEIDING

Voor u ligt de Jaarrapportage 2020 van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in Maastricht. Deze parapluwet omvat een omvangrijk pakket aan regels en voorschriften voor het gebruik en de inrichting van de fysieke ruimte.

Onderwerpen	Items
milieu, natuur en landschap	bodembescherming, emissies naar lucht en water, geluid, stof, geur, beschermen van waardevolle bomen
bouwen, slopen, cultureel erfgoed en monumenten	bouwen, slopen, reclame-uitingen
ruimtelijke ordening	strijdig gebruik, toeristische verhuur
veiligheid en volksgezondheid	brandveiligheid, veiligheid in de risicovolle industrie, constructieve veiligheid

Tabel: onderwerpen Wabo

Het team Vergunnen Wabo adviseert over, dan wel verleent in mandaat in hoofdzaak omgevingsvergunningen, houdt daar toezicht op en treedt zo nodig vanuit de toezichttaak handhavend op.

De taken van Team Vergunnen Wabo zijn globaal ingedeeld in algemene en specialistische taken. Dit ziet er schematisch in vier clusters als volgt uit:

Algemeen	Specialisme
Vergunningverlening Wabo en Wbb*	Advisering constructieve veiligheid
Bouwtoezicht	Advisering welstand

*Wet bodembescherming

Het team Handhaven Wabo voert reguliere inspecties uit bij bedrijven en in grotere gebouwen (milieu en brandveiligheid) en behandelt klachtmeldingen over overlast of (vermeende) misstanden ten aanzien van de Wabo thema's.

Deze jaarrapportage geeft informatie over aantallen producten, controles en behandelde klachtmeldingen, alsook over nieuwe ontwikkelingen of tendensen, die vervolgens leiden tot nieuwe of bijgestuurde acties in 2021.

1.1 Missie en visie

De gemeente Maastricht werkt aan een veilig en leefbaar Maastricht waar mensen zich prettig voelen.

Binnen Veiligheid en Leefbaarheid staan Team Vergunnen Wabo en Team Handhaven Wabo voor "het waarborgen en in stand houden van een veilige en gezonde (bebouwde) leefomgeving door middel van vergunningverlening en toetsing van bouw- en milieuregelgeving. Gezien het historisch karakter van de stad Maastricht worden daarbij hoge eisen gesteld aan welstand technische en hoog monumentale waarden evenals normeringen brandveiligheid, constructieve veiligheid en duurzaamheid.

1.2 Samenwerking met de RUD Zuid-Limburg

Team Vergunnen Wabo fungeert in afstemming met Team Handhaven Wabo als contracthouder van de dienstverleningsovereenkomst met de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL). De RUD ZL is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) waarin het collectief van de Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg de krachten hebben gebundeld voor de uitvoering van de zgn. basistaken milieu (vergunningen en toezicht) van de talrijke in Maastricht gevestigde milieubelastende bedrijven. Inmiddels voert de RUD ZL ook de nodige specialistische taken uit voor de deelnemende partijen.

De verantwoording van de RUD ZL taken gebeurt jaarlijks in de aparte gemeentelijke beleidscyclus van de GR-instellingen. Zo gebeurt dat ook over het planjaar 2020. In zijn vergadering van 25 mei 2021 heeft de

gemeenteraad het Raadsvoorstel 'Ontwerpbegroting 2022 en de Jaarrekening 2020 van de RUD ZL' behandeld. Het raadsvoorstel is unaniem aangenomen.

1.3 Wettelijke kaders en verantwoording

Wabo

In de Wabo zijn vanaf 2012 25 vergunningstelsels voor werkzaamheden in de fysieke leefomgeving gebundeld. De Wabo maakt het mogelijk één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu aan te vragen: de omgevingsvergunning. Het Team Vergunnen Wabo voert in medebewind deze wet voor de gemeente uit.

Wet RGT

Met de Wet Revitalisering Generiek Toezicht (wet RGT) worden aan gemeenten regels gesteld over het systematisch verstrekken van toezichtinformatie (wat, hoe en wanneer). Om toezicht te kunnen houden op de gemeentelijke uitvoering van de wettelijke taken dienen raad, provincie en rijk te beschikken over informatie over de gemeentelijke Wabo prestaties. Het college is verantwoordelijk voor het ontsluiten van deze toezichtinformatie voor de horizontale en verticale toezichthouders. Aan de hand van deze informatie kan de raad controleren of de wettelijke taken op de juiste wijze zijn uitgevoerd en kan zij daarover een politiek oordeel vormen. De horizontale verantwoording richting raad vormt vervolgens de basis voor het verticale toezicht door rijk en provincie.

Wet verbetering VTH

Met ingang van 14 april 2016 is de nieuwe Wet verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (Wet verbetering VTH) in werking getreden. Deze wet bevat regels tot verbetering van de uitvoeringskwaliteit. Daarvoor heeft de gemeenteraad juni 2016 de nieuwe "Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Maastricht" vastgesteld. Om o.a. de kwaliteit in de organisatie te waarborgen gaan de gestelde regels uit van een sluitende gemeentelijke beleidscyclus.

Het college van burgemeester en wethouders moet jaarlijks over de voortgang en de resultaten van de VTH-taken Wabo rapporteren aan de raad (Art 7.7 Besluit Omgevingsrecht) en aan gedeputeerde staten in het kader van het zogeheten Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

Deze jaarrapportage wordt na vaststelling door het college, ter informatie gestuurd aan zowel de raad als gedeputeerde staten. Met de vaststelling van deze jaarrapportage 2020 alsmede het uitvoeringsprogramma 2021 wordt voldaan aan de gestelde wettelijke kaders.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een tabel met daarin de prognose 2020, zoals deze is opgesteld in het uitvoeringsprogramma 2020, alsmede de resultaten over ditzelfde jaar uitgedrukt in cijfers waar mogelijk dan wel met een korte tekstuele omschrijving.

Hoofdstuk 3 beschrijft de nieuwe ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4 gaat in op de bestuurlijke risico's.

Hoofdstuk 5 bevat de teamplannen 2021 voor het Team Vergunnen Wabo en Team Handhaven Wabo.

2. Resultaten 2020 en verantwoording

Programma 2020 Vergunnen Wabo	Uitgevoerd 2020	Verantwoording				
Vergunningverlening						
<ul style="list-style-type: none"> De doorlooptijden van de omgevingsvergunningen moeten op niveau blijven na de gerealiseerde daling naar 63 kalenderdagen. Een maximum van 15% aan gegronde bezwaarschriften wordt de bijgestelde mijlpaal. 	<ul style="list-style-type: none"> De doorlooptijden zijn verbeterd naar 55 kalenderdagen. 18% van de bezwaarschriften zijn gegrond verklaard. 	Blijvende aandacht voor efficiency heeft invloed op de doorlooptijden. Van totaal 168 bezwaarschriften bouw en legesverordening zijn 31 (deels) gegrond verklaard.				
<ul style="list-style-type: none"> Als gevolg van de stikstof- en PFAS-crisis wordt in Nederland een krimp van de bouwproductie van 2 procent verwacht, terwijl de bouw in 2021 naar verwachting stabiliseert. Daarmee zal de instroom van vergunningen lager zijn dan in planjaar 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> Een echte krimp is uitgebleven. Instroom omgevingsvergunningen in 2019 1207 en 2020 1182. 	De instroom is slechts een fractie lager. In de Corona periode zijn evenwel veel kleine bouwinitiatieven ingediend ("in en rondom het huis").				
<ul style="list-style-type: none"> De verwachte bouwleges zijn in de gemeentelijke begroting 2020 vastgesteld op € 5,60 mio (realisatie 2019 € 6,1 mio). In hoeverre de gevolgen van de Corona pandemie deze verwachte opbrengst beïnvloedt, is de grote vraag. 	<ul style="list-style-type: none"> Taakstelling bouwleges is bijna gehaald. 	Ondanks de stikstof-, PFAS en Corona crises is het aantal omgevingsvergunningen dit jaar op peil gebleven. Verhoudingsgewijs hebben we in 2020 meer aanvragen van "kleine verbouwingen" ontvangen, waardoor de taakstelling bouwleges niet is gehaald. Dit heeft geleid tot een tekort van €0,397 mln. op de bouwleges				
Bouwtoezicht						
<ul style="list-style-type: none"> Nog altijd zal veel inzet van bouwtoezicht gevraagd worden bij de grotere bouwprojecten (risicoklasse 3), zoals Sphinx Zuid en de Groene Loper. Eindcontroles van "kleinere" bouwwerken en verbouwingen (risicoklasse 2) staan daarmee onder druk. In 2020 wordt de steekproef risicoklasse 1 voor een deel risico gestuurd opgehoogd met bouwwerken risicoklasse 2; waar het ook mogelijk en verantwoord is, wordt dan volstaan met een bezoek aan één op de vijf kleinere bouwwerken (20% controle). 	<ul style="list-style-type: none"> Onverminderd groot was de inzet op een aantal grote bouwprojecten. De uitbreiding van de steekproef wordt voorjaar 2021 uitgevoerd bij de opleveringscontroles van de in de 2e helft 2020 verleende omgevingsvergunningen. 	In 2020 zijn opvallend veel extra meldingen bouwoverlast in behandeling genomen. Als gevolg van de Corona crises in combinatie met het goede weer hebben veel thuiswerkende burgers geklaagd over met name geluidsoverlast, werken in het weekend en op te vroeg aanvangstijdstip. In totaal zijn 129 meldingen verwerkt.				
<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met BAG Beheer (Basisadministratie Gebouwen) worden in 2020 kwaliteitscontroles gehouden om na te gaan of bij afronding van het bouwtoezicht bij een project ook alle BAG relevante data zijn verwerkt richting de BAG-administratie. Ook worden de steekproeven risicoklasse 1 voortaan onderworpen aan een extra BAG-controle. 	<ul style="list-style-type: none"> Steekproefsgewijze kwaliteitscontroles in samenwerking met de BAG-beheerder zijn opgestart. En de steekproef Rk1 is volledig verwerkt met de BAG-administratie. 	Gerealiseerd				
<ul style="list-style-type: none"> De asbestcontroles via de check van het LAVS (Landelijk Asbestvolgsysteem) worden onverminderd voortgezet. Bij acute individuele meldingen vanuit het publiek worden direct werkbezoeken ingelast. Verder worden in 2020 de voorbereidingen gestart om zowel de afhandeling alsmede het toezicht van de asbestmeldingen over te dragen aan de RUD ZL per 01-01-2021. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd. 	Per 1 januari 2021 zijn de asbesttaken komen te vallen onder de basistaken van en overgedragen aan de RUD ZL. Ook zijn afspraken gemaakt over de administratieve verwerking in het LAVS.				
<ul style="list-style-type: none"> Het bouwtoezicht op de legalisaties van studentenpanden en de nieuwe aangevraagde woningsplitsingen/-omzettingen van studentenkamers houden onverminderd bijzondere aandacht. Op onderdelen zal het noodzakelijk zijn meer en strenger het handhavingsinstrumentarium in te zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> Voor het laatste jaar zijn projectmatig door één bouwinspecteur de opleveringscontroles uitgevoerd van de openstaande legalisaties project Veilige Kamers. 	Voor 2021 e.v. maken de opleveringscontroles woningsplitsingen/-omzettingen regulier onderdeel uit van het werk van alle bouwinspecteurs.				
Advisering constructieve veiligheid						
<ul style="list-style-type: none"> Met een voorzichtige verwijzing naar mogelijke vertragingen in de bouwsector als gevolg van de stikstof- en PFAS-crisis en eventueel de Corona pandemie zijn minder te beoordelen evenementen en bouwprojecten gepland doch dat wordt niet verwacht van de gevraagde individuele constructieve beoordelingen. 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>362 projecten met 998 volwaardige constructieve beoordelingen</td> <td>325 projecten met 952 volwaardige constructieve beoordelingen</td> </tr> </tbody> </table>	2019	2020	362 projecten met 998 volwaardige constructieve beoordelingen	325 projecten met 952 volwaardige constructieve beoordelingen	Net zoals bij de instroom omgevingsvergunning is de verwachte daling te verwaarlozen.
2019	2020					
362 projecten met 998 volwaardige constructieve beoordelingen	325 projecten met 952 volwaardige constructieve beoordelingen					

<ul style="list-style-type: none"> In opdracht van het ministerie BZK wordt een 2e inventarisatieronde georganiseerd t.b.v. de onderzoek plicht voor gebouwen met breedplaatvloeren. Vervolgens toe te zien dat de eigenaren deze gebouwen laten beoordelen en waar nodig maatregelen nemen om te veiligheid te waarborgen. Het restant aan controles van de verstevigingsmaatregelen van nog enkele galerijflats wordt voortgezet, zo ook de begeleiding van de brandveiligheidsmaatregelen KWA-tunnel. 	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereidingen en dossieronderzoeken hebben plaatsgevonden. Maakt inmiddels onderdeel uit van regulier werkproces 	<p>Resultaten van het dossieronderzoek zijn Q1 2021 bekend.</p> <p>Verwachting is dat project galerijflats 2021 kan worden opgeleverd.</p>				
Advisering Welstand						
<ul style="list-style-type: none"> Inrichting van het nieuwe welstandsecretariaat na het vertrek van de secretaris Arthur Houben. Als gevolg van de meergenoemde crisissen wordt uitgegaan van een lichte daling naar mogelijk nog altijd 900 te behandelen welstandadviezen in 2020. Een inkrimping van 2 leden in de samenstelling van de zes hoofdige WMC maakt onderdeel uit van de gemeente brede bezuinigingsvoorstellen 2020. Een onderzoek wordt gestart naar de positie van de WMC onder de nieuwe Omgevingswet. De vraag wordt in hoeverre de implementatie van de Omgevingswet leidt tot een wijziging van de inhoudelijke rol en verantwoordelijkheid van de WMC ten opzichte van de bestaande situatie. Deze rol kan worden versmald, verbreed of behouden blijven zoals deze nu is. 	<ul style="list-style-type: none"> 1 Februari 2020 is nieuwe secretaris WMC benoemd. Gerealiseerd per 01-01-2021 Beleidsonderzoek inhoudelijke rol en verantwoordelijkheid Welstands-/Monumentencommissie onder de Omgevingswet is 2° helft 2020 opgestart 	<p>2° Helft 2021 wordt college- en raadsvoorstel verwacht</p>				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>990</td> <td>884</td> </tr> </tbody> </table>	2019	2020	990	884	
2019	2020					
990	884					

Programma 2020 Handhaven Wabo	Uitgevoerd 2020	Verantwoording
-------------------------------	-----------------	----------------

Algemeen		
<ul style="list-style-type: none"> Het team beschikt vanaf 2019 over extra mankracht voor met name horeca gerelateerde klachtmeldingen. In 2019 is de tijdelijke formatieplek specifiek voor de handhaving op reclame-uitingen en monumenten komen te vervallen. De klachtmeldingen worden op basis van prioriteit en capaciteit opgepakt. Gemonitord moet worden of hernieuwde uitbreiding noodzakelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet extra mankracht op horeca gerelateerde klachtmeldingen in de avond- en nachtelijke uren. Opgepakt binnen reguliere formatie (zie ook hier beneden tabel soort overtredingen). 	<p>Door de corona-maatregelen (vanaf medio maart) op de horeca is deze extra mankracht vooral op de handhaving hieromtrent ingezet, specifiek gericht op de horeca.</p> <p>Monitoring rondom reclame-uitingen en monumenten op basis van prioriteit en capaciteit vindt plaats. Resultaten worden besproken met team Cultureel Erfgoed en Ruimtelijke Kwaliteit.</p>

Thema milieu		
<ul style="list-style-type: none"> De milieucontroles bij de bedrijven moeten worden voortgezet op basis van vooraf vastgesteld rooster. Dit geldt voor zowel de RUD ZL als de gemeente zelf. Totaal 140 milieu-inspecties. Op alle milieuklachten over bedrijven moet worden gereageerd. Prognose 500 meldingen. De grotere energieverbruikers onder de bedrijven moeten energiebesparingsrapportages gaan opstellen. De RUD ZL zal daarop gaan toezien. Calamiteiten (ongewoon voorval/incident, 24/7 milieupiket) 	<ul style="list-style-type: none"> Uitgevoerd in totaal 128 controles (66 gemeente, 62 RUD ZL) Totaal 519 klachtmeldingen. Eerste controles op energiebesparende maatregelen uitgevoerd. Eerste bedrijfsbezoeken worden uitgevoerd door derden i.o.v. de RUD ZL. Handhaving wordt opgepakt door gemeente. Dit jaar is 9x melding gemaakt van een ongewoon voorval/incident. 	<p>Door de corona-maatregelen is het niet mogelijk geweest alle vooraf geselecteerde inrichtingen te bezoeken.</p> <p>De klachtmeldingen gaan over overlast door geluid, stof, geur en in enkele gevallen lichthinder. Daarnaast komt ook hinder voor door bedrijfsverkeer bij laden en lossen en bodemverontreiniging. Soms legt een klachtmelding een ernstige tekortkoming bloot. Om die reden worden milieuklachten over bedrijven altijd nagetrokken.</p> <p>Onder de subsidieregeling (VUE 1) is gestart met de eerste controles in 2020. Een totaal van 27 bedrijven is bezocht en is handhaving opgestart, waarbij afspraken zijn gemaakt met de bedrijven over de begunstigingstermijnen voor de verschillende energiebesparende maatregelen.</p> <p>Elke voorval is nader onderzocht. Er is met de ondernemer gesproken en er is beoordeeld of aanvullende eisen nodig zijn. Wij zien daartoe nu geen aanleiding.</p>

Thema bouw en Wro																		
<ul style="list-style-type: none"> Reageren op klachtmeldingen betreffende bouw en Wro. Prognose 400 meldingen. 	<ul style="list-style-type: none"> In totaal zijn 458 meldingen binnengekomen. 	<p>Deze meldingen worden verdeeld in een aantal verschillende categorieën. Zie naast staand overzicht. Het totaal aantal meldingen stijgt jaarlijks, al lijkt de stijgende lijn voor 2020 enigszins af te vlakken. Opvallend zijn de grote stijging in de categorie bouwen/slopen zonder vergunning en strijdig gebruik Wro. Het vermoeden is, dat dit te wijten is aan de corona-maatregelen; veel mensen werken thuis of zijn de hele dag thuis en ondervinden hinder van bouw/renovatie werkzaamheden van burens en andere omwonenden. Verwacht wordt dat het implementeren van de Omgevingswet per 1 juli</p>																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Soort overtreding</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bouwen/slopen zonder vergunning</td> <td>164</td> <td>190</td> <td>241</td> </tr> <tr> <td>Illegaal bouwen monument</td> <td>13</td> <td>5</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Illegale reclame-uitingen</td> <td>61</td> <td>69</td> <td>16</td> </tr> </tbody> </table>	Soort overtreding	2018	2019	2020	Bouwen/slopen zonder vergunning	164	190	241	Illegaal bouwen monument	13	5	11	Illegale reclame-uitingen	61	69	16	
Soort overtreding	2018	2019	2020															
Bouwen/slopen zonder vergunning	164	190	241															
Illegaal bouwen monument	13	5	11															
Illegale reclame-uitingen	61	69	16															

Brand-constructieve onveiligheid	85	75	78
Strijdig gebruik Wro	84	89	107
Overig	19	4	5
Totaal	284	426	458

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal aantal stappen binnen de handhavingsprocedure. Dit aantal volgt niet per definitie uit het betreffende aantal klachtmeldingen van 2020. Voorbeeld: een klachtmelding opgepakt eind 2019 heeft een groot deel van de doorlooptijd in 2020; dit heeft onder andere te maken met de redelijke termijn die door ons gesteld wordt om een overtreding te beëindigen.

Stap	2018	2019	2020
Voornemen last onder dwangsom	24	39	33
Last onder dwangsom	47	23	22
Verbeuring dwangsom	1	3	8
Last onder bestuursdwang	10	4	1

2022 invloed zal hebben op het totaal aantal meldingen en dit daardoor verder zal stijgen.

Niet alle klachtmeldingen over bouwzaken leiden tot handhavend optreden. De handhavers trachten zo vaak als mogelijk bemiddelend op te treden tussen klagers en overtreders. Overigens levert deze aanpak geen noemenswaardige tijdswinst op; ook bemiddelen kost tijd, soms zelfs meer. Dit creëert begrip bij de klagers en overtreders, waardoor herhaling van dezelfde melding vaak uitblijft. Ook wordt een voordeel voor deze aanpak gehaald in het niet hoeven opstarten van juridische procedures, zoals bezwaar en beroep, door het team Beleid en Juridische zaken. Daarnaast komt het voor dat klachtmeldingen worden meegenomen in de uitvoering van een periodieke controle brandveiligheid of milieu. Wel zien we al enkele jaren een tendens in klachtmeldingen die in de privaatrechtelijke sfeer grondslag vinden; de burger wordt mondiger en verlangt vaker van de gemeente actie. Ook deze klachtmeldingen worden in behandeling genomen maar dan wel met de mededeling dat wij op privaatrechtelijk vlak niet kunnen optreden.

- Extra aandacht is nodig voor illegale asbestsaneringen.
- Handhaving houdt de focus op aantastingen monumentale gebouwen door illegale sloop- en bouwwerken, alsmede door bijvoorbeeld excessieve reclame-uitingen.
- Asbest blijft onder aandacht. Meldingen worden met hoogste prioriteit opgepakt.
- Totaalaantal binnengekomen meldingen rondom monumenten en reclame-uitingen zijn 27.

Het percentage gevallen waarbij niet toegestane vormen van reclame zijn aangebracht, is flink gedaald ten opzichte van de jaren daarvoor. Een exacte oorzaak daarvoor is niet echt aan te geven. Daarnaast zijn veel van de meldingen die wij doorgezet krijgen interne meldingen. Mogelijk dat het thuiswerken in deze ervoor zorgt dat wij minder ogen en oren hebben in de stad. Toezicht en handhaving moeten derhalve alert blijven op reclame-uitingen. Dit geldt overigens ook voor luifels, terrasoverkappingen en airco's. Met het vervallen van de tijdelijke formatieplek (5 jaar) voor de handhaver op dit thema vanaf april 2019, als gevolg van een taakstelling, is geen extra aandacht en capaciteit meer voor de klachtmeldingen specifiek voor welstand (monumenten en reclame-uitingen). Deze klachtmeldingen worden op basis van prioriteit en capaciteit binnen het reguliere team opgepakt. Als de klachtmeldingen in de toekomst blijven stijgen, zal worden bekeken of een hernieuwde uitbreiding (tijdelijk of structureel) van de toezicht capaciteit nodig is.

- Handhaving op basis van de pilot toeristische woningverhuur doorzetten in 2020.

Toeristisch verhuur van de eigen woning is in de meeste gevallen in strijd met het bestemmingsplan. Het bestuur heeft in 2018 besloten tot nieuw beleid voor dit fenomeen. In dit kader is vanaf de zomer van 2019 een pilot gestart waarbij:

- van verhuurders wordt verwacht dat ze de verhuur vooraf aan de gemeente melden,
- klachten worden nagetrokken en gevalideerd,
- een aantal verhuurpanden (naar verwachting 75) zal worden gecontroleerd.

Ook wordt actief via websites als www.airbnb.nl gezocht naar woningen die worden verhuurd aan toeristen. De uitvoering is gestart medio 2019 en zal ongeveer twee jaar duren. Op basis van een tussentijdse en eindevaluatie zal vervolgens bepaald worden in welke vorm definitief invulling aan het beleid gegeven moet worden.

Thema Brandveiligheid

- De nazorg na brand blijft zeer belangrijk. Er dient zorgvuldig aandacht geschonken te worden aan deze situaties om de veiligheid van omgeving en bewoners en omwonenden te waarborgen.
- De periodieke controles brandveiligheid. Totaal 60 milieu-inspecties.
- Na definitieve afronding van het project veilige kamers is een vervolg nodig in de vorm van reguliere terugkerende inspecties.
- Inzet op nazorg is nodig geweest naar aanleiding van 3 branden.
- Uitgevoerd 1.
- Het project Veilige kamers is eind 2019 definitief afgerond.

Het betreft in deze twee woningbranden en een schoorsteenbrand.

In januari 2020 is gestart met de periodieke controles brandveiligheid, echter zijn deze controles vanaf begin maart door corona geannuleerd en in afwachting van versoepelingen niet meer uitgevoerd. Dit heeft onder andere te maken met de functie van deze gebouwen (zorginstellingen, scholen, kamergewijze verhuur etc.) en het risico op besmetting van burgers en medewerkers. In februari is alle aandacht gegaan naar het uitvoeren van de 15 carnavalscontroles.

De hieruit bekende panden die inmiddels voorzien zijn van een melding brandveilig gebruik zijn opgevoerd in de cyclus van periodieke controles en worden hierin regulier meegenomen en gecontroleerd.

<ul style="list-style-type: none"> Kamerverhuurpanden meenemen in de reguliere controlecycli. Hotels prioriteit blijven geven in de controlecycli. Steekproefsgewijs carnaval controles uitvoeren, waarbij gekeken wordt naar de brandveiligheid, brandvertragende versiering, noodverlichtingen en vluchtroutes. 15 per jaar. 	<ul style="list-style-type: none"> Kamergewijze verhuurpanden zijn opgenomen in de cycli. Hotels zijn opgenomen in de cycli. 15 controles uitgevoerd. 	
<ul style="list-style-type: none"> Een vervolg geven aan de beoordeling van de brandveiligheid van de gevels van hoge gebouwen. 	<ul style="list-style-type: none"> Beoordeling brandveilige gevels afgerond naar aanleiding van de brand in de Grenfell Tower in London. 	Uitkomst van het onderzoek is dat in Maastricht geen gebouwen aanwezig zijn waarvoor verder diepgaand onderzoek is vereist. Provincie en Raad is van deze uitkomst op de hoogte gesteld.
<ul style="list-style-type: none"> Risicovolle gebouwen met een rechtstreekse doormelding naar de brandweer inspecteren op de kwaliteit, gebruik en certificering van de installatie. 	<ul style="list-style-type: none"> Afspraak is dat deze gebouwen - indien vaak foutieve inzet brandweer nodig is - door worden gezet naar bevoegd gezag met verzoek voor inspectie. In 2020 zijn 3 van deze meldingen doorgezet vanuit de brandweer. 	Gebouwen waar inspectie vereist is worden opgevoerd als melding en regulier opgepakt. Daarnaast worden jaarlijks een aantal van deze gebouwen opgevoerd in de controlecyclus periodieke controles.
Thema Horeca		
<ul style="list-style-type: none"> Middels de inzet van de handhaver Horeca en het milieupiket blijven reageren op de geluidsoverlastmeldingen door de horeca. 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet handhaver horeca in de avond- en nachtelijke uren 3 avonden per week. Bij voorkeur de donderdag, vrijdag en zaterdag. Daar waar nodig is inzet op andere dagen mogelijk. 	Inzet handhaver horeca in de avond- en nachtelijke uren heeft een preventieve werking. Daarnaast kan overlast bij melding gelijk worden geconstateerd en actie worden genomen richting de overtreder.
<ul style="list-style-type: none"> Waar mogelijk en nodig maatregelen treffen tegen geluidsoverlast als gevolg van bastonen. 	<ul style="list-style-type: none"> Daar waar geluidsoverlast te wijten was aan de bastonen zijn afspraken gemaakt met betrekking c-weging van het geluid. 	Bij het verlenen van ontheffingen voor geluid bij evenementen/feesten in de horeca wordt de c-weging meegenomen als maatwerkvoorschrift om de overlast van bastonen te voorkomen.
<ul style="list-style-type: none"> Reageren op klachtmeldingen betreffende geluidsoverlast vanuit de horeca. Prognose 350 meldingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Aantal klachtmeldingen in totaal 120. 	Dit aantal ligt ver onder de prognose, maar is gezien de corona-maatregelen in de horeca (geheel en gedeeltelijke sluiting) te verklaren. Dit lage aantal kan dan ook zeker niet als uitgangspunt dienen voor de prognose voor komende jaren.
<ul style="list-style-type: none"> Aandacht tijdens inzet handhaver horeca op terrasgebruik (nuttigen en verstrekken alcohol buiten de terrasgrenzen) 	<ul style="list-style-type: none"> Gezamenlijk met een collega Handhaver Openbare Ruimte is ook dit aspect tijdens de avondcontroles meegenomen. 	Dit aantal overtredingen is niet hoog en dat is zeker te danken aan een beter naleefgedrag van de horecaondernemers (al dan niet aangemoedigd door de handhaving), maar naar alle waarschijnlijkheid ook aan de preventieve aanwezigheid van de toezichthouders en handhavers. Overigens is los hiervan aandacht gegeven aan de zgn. Corona terrassen.
Thema Karosseer, woonboot- en woonwagenlocaties		
<ul style="list-style-type: none"> Op het bedrijfsterein de Karosseer moet ook in 2020 een derde van het totale aantal bedrijven integraal worden geïnspecteerd. Totaal 15 integrale controles. 	<ul style="list-style-type: none"> Extra toezicht op de Karosseer nav illegale afvaldump. Geplande integrale controles zijn niet uitgevoerd. 	In 2020 is er media-aandacht geweest voor de afvaldumpingen op de Karosseer en heeft een opschoonactie plaatsgevonden. Tevens zijn mobiele camera's opgehangen om de dumpplek in de gaten te houden. Geplande integrale controles zijn niet uitgevoerd door corona-maatregelen. In kader van de veiligheid voor de handhavers kunnen de controles op deze locatie niet door één medewerker worden uitgevoerd.
<ul style="list-style-type: none"> Controles woonwagen- en woonbootlocaties 	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 zijn geen gezamenlijke rondgangen georganiseerd 	De locaties zijn regelmatig bezocht door de afzonderlijke diensten en de bevindingen zijn gedeeld in het maandelijks woonwagenvoerleg. Er zijn geen noemenswaardige overtredingen geconstateerd.
<ul style="list-style-type: none"> Voortzetten project Woonboten Overlaatgebied 	<ul style="list-style-type: none"> Woonbootlocatie Stuwweg: handhaving is in afwachting van de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan. Woonbootlocatie Zuid Willemsvaart en Jaagpaden: begin 2020 is een rondgang gemaakt over de Jaagpaden. 	Situatie op locatie Stuwweg voor nu genormaliseerd. In afwachting van de uitspraak is mogelijk een vervolgactie van handhaving nodig. We zijn nog altijd in afwachting van deze uitspraak. In 2020 is een rondgang gemaakt over de Jaagpaden en tot tevredenheid zijn er geen grote overtredingen geconstateerd. Een paar kleine aspecten zijn opgemerkt en aangeschreven.
<ul style="list-style-type: none"> Provincie breed onderzoek naar de standplaatsbehoefte onder woonwageneigenaren, Dit naar aanleiding van het Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid met daarin de Rijksvisie op het standplaatsenbeleid. 	<ul style="list-style-type: none"> In 2020 is in de zomer wederom actiegevoerd door enkele woonwageneigenaren. Zij willen blijven opkomen voor standplaatsuitbreiding in Maastricht. 	Deze actie heeft plaatsgevonden voordat de uitkomst op het onderzoek naar de standplaatsbehoefte bekend was. De uitkomst van dit onderzoek is in het najaar van 2020 gedeeld met de woonwageneigenaren. De gemeente gaat in de woningnota een uitbreiding van een 18-tal standplaatsen voor de komende 10 jaar opnemen.
<ul style="list-style-type: none"> Aandacht voor scheefhangen van woonboten 	<ul style="list-style-type: none"> In 2019 kregen wij meerdere meldingen van scheef hangende boten in de Zuid-Willemsvaart door het zakken van het waterpeil in droge perioden. Begin 2020 is deze locatie gebaggerd. 	Begin 2020 is de Zuid-Willemsvaart gebaggerd, hiermee is hopelijk het probleem van scheefhangen en het raken van de bodem verholpen. Deze problemen deden zich voor in de droge perioden wanneer het waterpeil in de Zuid-Willemsvaart lager werd. De Bosscherweg staat nog op de planning om gebaggerd te worden. Hier doet zich dezelfde problematiek voor.

3. Nieuwe ontwikkelingen Vergunnen Wabo en Handhaven Wabo

Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht

In opdracht van de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is door Rijkswaterstaat in 2019 een ondersteuningsregeling aangeboden voor extra intensivering op het toezicht op het naleven van de energiebesparingsbepalingen uit de Wet Milieubeheer de VUE-1 (Versterkte Uitvoering Energietoezicht). Deze ondersteuningsregeling is in 2020 uitgebreid met een 2^e ronde. Dit betekent dat de intensivering op de energiebesparingsplicht en de informatieplicht in 2021 wordt voortgezet.

Omgevingswet

De gemeente Maastricht is druk bezig met de invoering van de Omgevingswet. De invoeringsdatum is na een hernieuwd uitstel verplaatst naar 1 juli 2022. Deze was oorspronkelijk gepland voor 1 januari 2021, maar wordt uitgesteld omdat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) niet op tijd gereed is en door de coronacrisis de implementatie van de omgevingswet vertraging oploopt. De Omgevingswet vervangt een groot aantal wetten (o.a. Wabo en Wro). De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de uitvoeringspraktijk van de VTH taken. Dit kan tot accentverschuivingen in het werk leiden.

In 2020 stonden een aantal voorbereidende activiteiten voor de medewerkers op de planning:

- E-learning module Kennismaking Omgevingswet van de Bestuursacademie.
- Werkatelier Competenties Omgevingswet van de Bestuursacademie.
- Opstellen Collectieve leerbehoefte per team.
- Start van 4 opleidingsmodules competenties Omgevingswet via Learn@Maastricht (gespreksvaardigheden, omgevingsgericht luisteren, effectieve beïnvloedingsstrategieën, en projectmatig werken).
- Inkoop diverse technische vervoltrainingen en workshops Omgevingswet.

De e-learning is inmiddels doorlopen door alle medewerkers. Ook is in 2020 gestart met de 4 opleidingsmodules competenties Omgevingswet. De technische vervoltrainingen en workshops volgen vanaf voorjaar 2021.

Wet Kwaliteitsborging

Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) aangenomen. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door het inschakelen van private kwaliteitsborgers. En daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers uitgebreid ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers. Deze wet wordt gefaseerd ingevoerd en zal samen met de omgevingswet worden geïmplementeerd. De positieve gevolgen van deze wet zal het eerst merkbaar zijn bij bouwtoezicht (team Vergunnen Wabo). Voor team Handhaven Wabo kan de uitkomst zijn dat de private kwaliteitsborging juist om meer handhaving vraagt om achteraf te corrigeren wat tijdens de bouw toch is misgegaan. Een verschuiving van bouwtoezicht (tijdens) naar bouwhandhaving (achteraf) is dan wellicht nodig. De Wkb is samen met de nieuwe Omgevingswet uitgesteld naar 1 juli 2022.

Nieuw VTH beleidsplan 2022 – 2026

Voor het najaar 2021 is aangekondigd dat de huidige twee beleidsprogramma's Bouwbeleidsplan Wabo 2016 – 2019 en de Prioriteitenladder Handhaving 2015 – 2018 zullen worden geactualiseerd en getransformeerd naar één nieuwe integraal VTH Beleidsprogramma. De actualiteit rondom de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vraagt evenwel een zodanige inspanning dat daarvoor ook de ureninzet nodig is, die eerder gereserveerd stond voor het nieuwe beleidsprogramma. Via een collegebesluit wordt gedeputeerde staten gevraagd in te stemmen met een uitstel tot najaar 2022.

4. Risico's bij Handhaving

4.1 Wettelijke eisen aan de Wabo Handhaving

De Wabo handhaving is een medebewindstaak en de gemeente is gehouden deze taak 'naar behoren' uit te voeren. Regels stellen is regels handhaven. De gemeente moet voldoen aan de eisen van Artikel 7 van het Besluit Omgevingsrecht.

De voornaamste eisen zijn:

- Er moet een vastgesteld handhavingsbeleid zijn en aan dat beleid moet een risicoanalyse en een prioriteitsafweging ten grondslag liggen
De gemeente Maastricht heeft in 2015 een risicoanalyse opgesteld voor de Wabo thema's. In die analyse is door de vakdeskundigen, zo goed als mogelijk, per onderwerp een inschatting gemaakt van de risico's (op basis van het risico=kans x effect principe). De risicoanalyse is de basis geweest voor een prioriteitenladder die in oktober 2014 door het College is vastgesteld. Door middel van deze jaarrapportage wordt duidelijk welke ontwikkelingen of trends er zijn in bijvoorbeeld nieuwe bedrijvigheid, opvallende klachtmeldingen of incidenten, veranderingen in naleefgedrag of nieuwe bestuurlijke prioriteiten. Hierop wordt dan ingespeeld. Het college en de raad zijn in de gelegenheid (nieuwe) prioriteiten te stellen of anderszins richting te geven aan de handhaving. Het handhavingproces is derhalve een cyclisch verloopend proces en het onderliggende beleid blijft actueel. Zoals hierboven aangegeven wordt najaar 2022 het beleidsprogramma handhaving heroverwogen.
- Er moet een handhavingsstrategie zijn.
Maastricht heeft een strategie. De hoogste prioriteit wordt gegeven aan de meest risicovolle bedrijven of activiteiten. Om naleefgedrag te bevorderen hanteert Maastricht de volgende stappen: voorlichting, verleiding/aanmoediging, waarschuwing, dreigen met sancties, opleggen sancties. Handhaving speelt altijd in op de antecedenten van de overtreders (kennen ze de regels, is dit de eerste keer?) en de risico's (acuut gevaar of niet). Handhaving is daarom altijd maatwerk.
- De uitvoering van de handhaving geschiedt op basis van een jaarlijkse evaluatie en een nieuw uitvoeringsprogramma.
Evaluatie en programma liggen nu voor.
- De uitvoering van de handhaving moet worden gedaan door deskundig personeel dat in voldoende mate in de gelegenheid is de ervaring op peil te houden.
Het team Handhaven Wabo bestaat uit 13,3 fte, het opleidingsniveau varieert van MBO tot HBO en universitair. Velen hebben jarenlange ervaring in het vakgebied. Het team besteed veel aandacht aan training en opleiding.

Maastricht voert de Wabo Handhaving uit conform deze eisen, waarmee op dit punt het risico laag is.

4.2 Doet Maastricht genoeg aan Wabo handhaving?

In de voorgaande paragraaf is de HOE-vraag beantwoord. Daarmee is echter nog geen antwoord gegeven op de HOEVEEL-vraag. Als er een incident of calamiteit optreedt, zal altijd de vraag gesteld worden of het bevoegde gezag voldoende controles heeft uitgeoefend.

Besteed Maastricht genoeg uren aan de Wabo handhaving?

Deze vraag is ook lastig te beantwoorden want, anders dan formules doen vermoeden, is de *risico=kans x effect* methode geen exacte wiskunde: het blijven inschattingen.

Uiteraard geldt dat méér controles kunnen leiden tot een beter naleefgedrag en lagere risico's, maar risico's zijn nooit helemaal uit te sluiten. Incidenten of overlast ontstaan ook door toevalligheden, door slijtage van apparatuur, door onbedoelde fouten van werknemers, door invloeden van buitenaf enzovoorts. Een absoluut nul-risico is in dit kader niet haalbaar.

In ieder geval gelden wel de volgende wettelijke eisen:

1. Controles bij risicovolle bedrijven moeten volgens de vastgestelde frequentie (BRZO);
2. Een 24/7 beschikbaarheid (besluit omgevingsrecht);
3. De beginselplicht tot handhaven (vaste jurisprudentie).

Ad 1: Hieraan wordt voldaan. De grotere bedrijven in Maastricht worden conform die richtlijn frequent, meestal jaarlijks, geïnspecteerd door de Provincie Limburg of door de RUD ZL. Verdere wettelijke verplichtingen ten aanzien van controlefrequenties zijn er niet. Er zijn wel richtlijnen, zoals bijvoorbeeld voor de frequentie van controles op brandveiligheid in gebouwen, maar die zijn dus niet dwingend.

Voor zover er geen wettelijke verplichting is ten aanzien van frequenties en diepgang van controles, komt het aan op de ambitie die de gemeente er zelf in legt. De gemeente Maastricht hanteert als uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid primair ligt bij ondernemers en inwoners, maar zet zelf 17.280 uren in via het team Handhaven Wabo. Onder de voorwaarde dat Maastricht ervoor zorgt dat de toezichturen (voor RUD ZL en voor gemeente zelf) voor reguliere inspecties minimaal op het huidige niveau blijven, zijn de risico's laag.

Ad 2: De gemeente Maastricht is 24/7 bereikbaar door het milieupiket van Wabo handhaving, door bemensing van de regionale crisisorganisatie (bij grotere incidenten) en door de piketdienst van de RUD ZL.

Het team ontvangt jaarlijks meer dan 1000 klachtmeldingen. Handhaven Wabo streeft ernaar om alle klachtmeldingen van inwoners te behandelen. Inwoners hebben doorgaans geen boodschap aan prioritering en capaciteiten van de gemeentelijke handhaving. Hún probleem heeft op dat moment de hoogste prioriteit. Belangrijk is dat de melder van een klacht snel contact krijgt met een ambtenaar (geen automatische digitale beantwoorder), die hem of haar te woord staat. Niet zelden zijn de melders al voor een groot deel tevreden en bereid een compromis te zoeken wanneer men het verhaal heeft kunnen doen tegenover een deskundige ambtenaar. Soms ruimt de ambtenaar daarbij misverstanden uit de weg, zoals over vergunningvrij bouwen. Het persoonlijke contact is ook een absolute vereiste indien je wilt bereiken dat inwoners (buren) zaken met elkaar bespreken. Digitale systemen kunnen daarbij helpen maar vervangen niet het mens-mens contact. Het team reserveert voor de klachtmeldingen voldoende menskracht en hanteert daartoe ook de noodzakelijke flexibiliteit in de werkplanning. Elke werkdagochtend worden de nieuwe klachtmeldingen besproken en wordt meteen actie ondernomen. Deze inzet legt een forse claim op het planmatige werk.

Op dit punt doet Maastricht het maximale, ook in het opzicht van het behulpzaam zijn van inwoners.

Ad 3: De beginselplicht houdt in dat de gemeente handhavend dient op te treden indien een overtreding wordt geconstateerd. De gemeente zal van haar bevoegdheden gebruik moeten maken. Een uitzondering hierop is een overtreding van geringe omvang of een geval met een concreet zicht op legalisatie. Er is sprake van 'concreet zicht' als een vergunning is aangevraagd en inmiddels is gebleken dat die vergunning ook daadwerkelijk verleend kan worden.

Helemaal niét handhaven is voor Maastricht in principe geen optie. Dat zou immers ten koste kunnen gaan van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in termen van hinder, onveiligheid en esthetische aantasting. Handhaven is ook van belang in verband met eerlijke concurrentieverhoudingen.

4.3 Weerspannigheid tegen handhavers

In de periode 2018 tot en met 2020 hebben zich 6 gevallen voorgedaan waarbij inwoners zich met geweld hebben verzet tegen de uitoefening van de taken door Wabo handhaver. Dit levert niet alleen fysieke en psychische schade op voor de betrokken handhavers, maar ook voor de gemeentelijke organisatie in zijn geheel. Fysiek geweld door een ondernemer heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat controles niet meer door één man gedaan kunnen worden, maar dat steeds een duo moet worden ingezet. Dat kost extra geld vooral omdat het inzet in de avond en nacht betreft.

Een ander geval heeft ertoe geleid dat de handhavers niet meer met hun eigen privéauto ter plaatse kunnen gaan, omdat de betrokken ondernemer via het kenteken het adres van de handhaver had opgespoord en hem vervolgens bij zijn woning heeft laten intimideren.

Met de politie en het Openbaar Ministerie (OM) zijn in het kader van de Veilige Publieke Taak (VPT) de volgende afspraken gemaakt:

- a. De politie geeft onmiddellijk prioriteit aan oproepen om assistentie;
- b. Bij elk fysiek geweld of serieuze dreiging daarmee, wordt aangifte gedaan;

- c. De politie maakt proces-verbaal op en zendt dit naar het OM;
- d. De gemeente neemt contact op met het OM en licht het voorval nader toe;
- e. Het OM ziet erop toe dat de politie daadwerkelijk een verbaal opmaakt en inzendt.

Conclusie risico's

Samengevat handelt Maastricht (samen met de RUD ZL) volgens een vooropgezet plan met een risicoanalyse, een prioriteitenladder en een structurele planmatige inzet van menskracht. Het bestuur stelt jaarlijkse een jaarrapportage en een nieuw jaarprogramma en is daarmee in de gelegenheid bij te sturen. Het college legt deze documenten jaarlijks voor aan de Raad en aan Gedeputeerde Staten.

Dit is een gesloten beleidscyclus.

De ambitie van Maastricht ten aanzien van de bediening van de inwoners die overlast melden was onverminderd hoog doch levert in de praktijk de nodige capacitaire knelpunten op.

5. Uitvoeringsprogramma's 2021

5.1 Team Vergunnen Wabo 2021

Wat willen we SAMEN bereiken?			
Prognoses uitvoering basistaken bouw- en woningtoezicht			
Vergunnen Bouw en Bodem	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
Melding brandveilig gebruik	100	71	75
Melding sloop / asbest	500	563	75
Omgevingsvergunning WABO	1100	1182	1100
Initiatief/principeverzoek	290	430	300
Beoordelen bodemonderzoeken Wbb	150	176	150
BUS-meldingen/BUS-evaluaties	60	77	60
WBB procedures	35	19	20
Bouwtoezicht	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
2x Steekproef (Stp) risicoklasse 1	350	Stp1 53 + Stp2 15 = 68	100
Toezicht risicoklasse 2 en 3	800	1051	700
BAG meldingen	400	331	300
Specialistisch Advies	Prognose 2020	Realisatie 2020	Prognose 2021
Adviezen Constructieve Veiligheid	250 projecten met 990 volwaardige constructieve beoordelingen	325 projecten met 952 volwaardige constructieve beoordelingen	275 projecten met 900 volwaardige constructieve beoordelingen
Adviezen Welstand	900	884	850/900

Bestuursakkoord 2018-2022: Maastricht: onbegrensd en ontspannen

Project verbetering (integrale) dienstverlening rondom vergunningen: Met alle interne betrokken partijen, ketenpartners (en VNG) is een nieuwe aanvraag- en beoordelingssystematiek van ruimtelijke initiatieven in ontwikkeling (Omgevingstafel). Inmiddels zijn op deze wijze al een aantal proefprojecten uitgevoerd.

Programmabegroting 2021

Naast de reguliere basistaken van het team zien we in 2021 de volgende bijzondere opgaven:

- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling (P 8.3 Wonen en bouwen):
- Vaststellen integraal VTH (bouw)beleidsplan 2022 – 2025 (verzoek aan gedeputeerde staten om door te schuiven naar tweede helft 2022, uiterlijk Q4);
  - Vaststellen aangepaste Verordening Welstands-/Monumentencommissie (Q4 2021/Q1 2022);
  - Voorbereidingen nieuwe Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hele jaar);
  - VTH-jaarrapportage 2020 en uitvoeringsprogramma 2021 (uiterlijk 3e kwartaal 2021);
  - Jaarverslag 2020 van de Welstands-/Monumentencommissie (uiterlijk 3e kwartaal 2021);
  - Bezuiniging Welstands-/Monumentencommissie met 2 leden (vanaf 1 januari 2021 / gerealiseerd)

Team specifieke opgaven:

- Overdracht asbesttaken naar RUD ZL en bezuiniging 1 fte per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijzigingen MPG en BENG per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijziging Bouwbesluit 2012 Nen-normen per 01-01-2021;
- Implementatie wetswijziging geluidseisen warmtepompen per 01-04-2021;
- Inhaalactie 50 BAG-terugmeldingen > 6 maanden;
- Invoering BAG-controle kwaliteitsdashboard Kadaster per 01-01-2021;
- Nieuwe rayon- en werkverdeling bouwinspectie;
- Voorbereiding in kader WKPB DSO/Omgevingswet digitaliseren beschikkingen Wbb;
- Aansluiting en afstemming omgevings- en rioolvergunning;

- Brandwerendheid KWA-tunnel;
- Onderzoek en herstel uitkragende galerijflats;
- Onderzoek constructieve veiligheid breedplaatvloeren;
- Invulling vacature nieuwe voorzitter WMC.

Wat gaan we SAMEN doen?

Ontwikkelingen (kansen en risico's)

Coronacrisis:

Uitgegaan wordt van een beperkende invloed van Corona op de brede dienstverlening van Team Vergunnen Wabo. De medewerkers werken veelal van huis uit en moeten werk combineren met o.a. de zorg voor kinderen. Ook zijn minder makkelijk afspraken te maken op locatie. Anderzijds geeft het toegenomen digitaal werken de mogelijkheid om het werk flexibel in te delen, en hoeven op onderdelen veel minder reisbewegingen te worden gemaakt.

Specifiek ten aanzien van de bouwinspectie betekent deze crisis dat we ten gevolge van de maatregelen accepteren, dat de normaal gemiddelde jaarproductie op een lager niveau ligt. Dit brengt met zich mee dat we ten aanzien van het bouwtoezicht gebruik moeten maken van een tijdelijk ander toezicht protocol (verlaagde frequentie) met risicogerichte afhandeling van dossiers (Vb. R1 geen steekproef; R2 verplichte eindcontrole op basis van steekproef; R3 verlagen frequentie (maatgevende) controles).

Realistische afspraken en verwachtingen management:

Ons team wordt vaak gevraagd een bijdrage te leveren aan projecten, beleidsactualisatie en andere extra activiteiten. We zijn volgend en doen dit naast onze kernwerkzaamheden. In 2021 zetten we extra in op bewustwording bij andere teams om ons tijdig te betrekken en gaan we concrete afspraken maken over wat we van elkaar kunnen verwachten, zeker bij de voorbereidingen van de nieuwe Omgevingswet en in het bijzonder het Omgevingsplan. Alleen op deze manier kunnen we aan de vraag voldoen, het reguliere werk goed blijven uitvoeren en de werkdruk onder controle houden.

ICT:

Het is van belang dat medewerkers op een verantwoorde wijze thuis kunnen werken. De inrichting en de facilitering van een volledige thuiswerkplek is dan ook noodzakelijk (o.a. 2 grote beeldschermen vanwege het uitlezen van grote tekeningen).

De komst van de Omgevingswet wordt ondersteund door het nieuwe digitaal processysteem Squit RX Mission. In de overgangsrechtelijke fase dient mogelijk gewerkt te worden met dubbele systemen en werkwijzen. Daarnaast is er bij de opstart slechts een zeer globale invulling van RX Mission. De ICT dient optimaal te worden ondersteund om een succesvolle invoering van de Omgevingswet mogelijk te maken. Hierover bestaan evenwel nog veel onzekerheden.

Bedrijfsvoering/in control komen:

Het nieuwe Squit RX Mission biedt de kans een geheel nieuw en eigentijds managementdashboard te ontwikkelen om zodoende strak zicht te houden op de primaire bedrijfsprocessen. Verder wordt in het kader van een verantwoord financieel risicomanagement strak gestuurd op het frequent onderhoud van de zogenaamde legesprognoses.

5.2 Team Handhaven Wabo 2021

Wat willen we SAMEN bereiken?

Bestuursakkoord 2018-2022: Maastricht: onbegrensd en ontspannen

Team handhaven Wabo draagt op de volgende manieren bij aan het ambitiepunt: 'Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb':

- Uitvoeren van de pilot 'Toeristisch verhuur'. Actief toezicht en handhaving op registratie en verhueringen. Bij overtreding (illegale verhuur) wordt handhavend opgetreden.

Programmabegroting 2021

Het team is belast met wettelijke toezichtstaken. Daarnaast pakken we meldingen en handhavingsverzoeken van burgers en bedrijven op, zien we toe op de naleving van gemeentelijke

---

(beleid-)regels en coördineren we het toezicht en de handhaving op de woonwagen- en woonbootlocaties in de stad. Hieronder een overzicht van onze taken per programma.

Programma 1 Veiligheid:

- Coördinatie woonwagen- en woonbootlocaties: we zijn aanspreek- en schakelpunt voor bewoners/gebruikers, gemeentelijke organisatie en ketenpartners. We bemiddelen waar kan, houden regelmatig integrale controles en treden op wanneer nodig. Streven is de leefbaarheid en veiligheid op een duurzame manier te bewaken en te verbeteren.
  - Voortzetten project Woonboten Overlaatgebied met als doel de situatie te normaliseren, daarnaast werken we integraal met collega's aan de herontwikkeling van het Overlaatgebied;
  - Voortzetten project Woonboten Zuid-Willemsvaart met als doel de situatie te normaliseren;
  - integrale rondgangen lang de 17 woonwagen- en woonbootlocaties, om de inmiddels genormaliseerde situatie te borgen;
  - Regelmatige controles 'vrijplaatsen' (oa. Landbouwbelang) met extra aandacht voor de brandveiligheid.
  - Extra inzet in de nachtelijke uren voor de aanpak van horeca gerelateerde overlast door preventieve aanwezigheid én het direct reageren op meldingen;
  - Op verzoek (van team veiligheid) meedraaien met het Flexteam.
-

Programma 3 Economische zaken:

- Naast de pilot 'Toeristisch verhuur' zien we toe op de naleving van de specifieke vergunningsvoorwaarde voor hotels met een uniek concept om het bijzondere karakter jaarlijks aan te tonen.
-

Programma 7 Volksgezondheid en milieu:

- 80 Milieu-inspecties bij type A- en type B-inrichtingen;
  - Voorbereiding en begeleiding 60 milieu-inspecties door de RUD ZL (type C-inrichtingen en BRZO-bedrijven);
  - Behandeling van circa 650 klachtmeldingen van milieuhinder door bedrijven inclusief hinder vanuit de horeca;
  - Handelen nav. een ongewoon voorval bij inrichtingen om milieuschade te beperken én het opleggen van preventieve maatregelen om voorval in de toekomst te voorkomen;
  - 24/7 milieupiket voor calamiteiten op milieugebied;
  - Toezicht op naleven informatieplicht energiebesparende maatregelen bedrijven nav. de informatieplicht per 1 juli 2019;
  - 15 periodieke integrale controles (milieu- en bouw) op de Karosseer.
-

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling:

- Behandeling van circa 400 meldingen over overtreding van regels ruimtelijke ordening, illegale bebouwing en overige bouwregelgeving. Meldingen wordt geprioriteerd opgepakt;
  - Bijdrage leveren aan implementatie Omgevingswet door deelname aan werkgroepen, advisering over inrichting systeem en procedures en het aanpassen brieven;
  - 80 periodieke brandveiligheids-inspecties ter controle van gebruiksvergunningen en meldingen brandveilig gebruik;
  - Verzorgen nazorg door controle en begeleiding bij brand of andere calamiteiten;
  - Uitvoeren van integrale thema-brandveiligheidsinspecties, oa bij carnaval en andere grote evenementen;
  - Regulier toezicht op tunnelveiligheid van de KWA-tunnel en Markt-Maastunnel;
  - Opstellen nieuw VTH-beleidsplan i.s.m. Vergunnen Wabo (oa. actualisering prioriteitenladder). Streven is vaststelling in Q4.
  - Opstellen jaarrapportage 2020 (verplichting Interbestuurlijk Toezicht Provincie) i.s.m. Vergunnen Wabo.
-

Wat gaan we SAMEN doen?

Ontwikkelingen (kansen en risico's)

Coronacrisis:

De coronacrisis heeft ook invloed op ons werkveld. We maken onderdeel uit van de opgerichte taskforce en werkgroep noodwet. We leveren juridische en uitvoerende ondersteuning. We verwachten dat zeker in 2021 extra inzet nodig is voor het toezicht op de corona-regelgeving. Het thuiswerken vanwege corona vraagt veel flexibiliteit van ons team. Ons werk kan veelal niet thuis worden gedaan. Controles en inspecties vinden immers op locatie en met andere mensen plaats. De corona-maatregelen worden daarbij in acht genomen en beschermingsmiddelen om dit

---

veilig te kunnen doen zijn verstrekt. Ook worden afwegingen gemaakt om inspecties bij risicovolle doelgroepen in kader van corona uit te stellen dan wel administratief uit te voeren voor zover als mogelijk. Bovendien maakt het thuiswerken het inwinnen van informatie bij en het sparren met andere collega's binnen het team en daarbuiten lastig.

Realistische afspraken en verwachtingen management:

Handhaven is het sluitstuk van onze regelgeving. Een bijzonder aandachtspunt ligt in het bewaken van de plek van handhaving in de beleidsvorming. Belangrijk is dat bij het vaststellen van regelgeving bewust afgewogen wordt welke inzet van handhaven nodig is voor het toezicht op de naleving van de voorgestelde regels. Daarmee kan de benodigde capaciteit, inzet en planning van handhaven beter worden geborgd. Daarnaast hebben we tijdens handhavingstrajecten van andere teams regelmatig informatie en ondersteuning nodig. Deze samenwerking vraagt nog om een extra stimulans.

Toename meldingen en verzoeken om handhaven:

Het aantal meldingen rondom milieu en bouw en Wro blijft stijgen, ook neemt het aantal verzoeken om handhaving toe en worden deze steeds complexer/multidisciplinair. De vraag is in hoeverre we alle meldingen op basis van de prioriteitenladder binnen de bestaande capaciteit kunnen blijven behandelen. Melders verwachten adequate opvolging. Het aantal uit te voeren periodieke controles komt daardoor in het gedrang. Het actualiseren van de prioriteitenladder is nodig. Komend jaar gaan we op zoek naar creatieve en innovatieve oplossingen om deze tendens het hoofd te bieden.
